

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ PRZEWODNIK PRAWNY

KARTUZY, WRZESIEŃ 2020 ROKU

PRZYJĘCIE DO DPS

Domy pomocy społecznej to placówki, przeznaczone dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogących samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych (zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej).

Postępowanie o umieszczenie w domu pomocy społecznej odbywa się zasadniczo w dwóch trybach:

1. na wniosek osoby zainteresowanej (zwany też dobrowolnym, tj. za jej wyraźną zgodą), uregulowany został w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.) oraz rozporządzeniach wykonawczych do ustawy;
2. na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego (zwany też przymusowym, albowiem umieszczenie odbywa się bez zgody osoby umieszczanej), w oparciu o przepisy zawarte w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1878 z późn. zm.).

PROCEDURA UMIESZCZENIA W DPS NA WNIOSEK OSOBY ZAINTERESOWANEJ

1. WIZYTA W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Starania o zamieszkanie w DPS-ie należy rozpocząć od wizyty osoby ubiegającej się o skierowanie lub jej przedstawiciela ustawowego/opiekuna prawnego w ośrodku pomocy społecznej - właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub ostatniego miejsca zameldowania, w celu złożenia pisemnego wniosku.

Jeśli wiemy, że w pobliżu naszego miejsca zamieszkania działa dom pomocy - podczas składania wniosku możemy prosić o przyznanie miejsca właśnie w nim. Niekoniecznie

jednak do tej placówki musimy trafić. Osoby starsze otrzymują zwykle skierowanie do ośrodka, zajmującego się konkretnymi schorzeniami.

We wniosku powinna znaleźć się prośba o skierowanie danej osoby do domu pomocy społecznej, a w przypadku jej ubezwłasnowolnienia - postanowienie sądu zezwalające opiekunowi prawnemu na podjęcie czynności związanych z umieszczeniem w DPS-ie.

2. WYWIAD ŚRODOWISKOWY

Kolejnym krokiem jest spotkanie z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej, który przeprowadzi wywiad środowiskowy, sprawdzi sytuację życiową, materialną oraz zdrowotną, a także pomoże skompletować dokumenty, na podstawie których stwierdzi, czy dana osoba powinna zostać skierowana do DPS-u i czy nie ma możliwości świadczenia usług opiekuńczych w domu przez rodzinę lub gminę.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, wywiad przeprowadza się w terminie 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o konieczności jego przeprowadzenia, a w sprawach niecierpiących zwłoki w terminie 2 dni roboczych. Co istotne, wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby albo w miejscu jej pobytu, w dniach roboczych, w godzinach pracy ośrodka pomocy społecznej albo w innym terminie – pod warunkiem, że został on uzgodniony z osobą i zaakceptowany przez kierownika ośrodka.

3. WYMAGANE DOKUMENTY

Zgodnie z § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2018 r., poz. 734), do wniosku o skierowanie do DPS, dołącza się odpowiednio:

- decyzję o przyznaniu osobie ubiegającej się zasiłku stałego oraz pisemną zgodę osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego na ponoszenie opłaty za pobyt w domu;
- decyzję organu emerytalno-rentowego ustalającego wysokość emerytury lub renty oraz pisemną zgodę na ponoszenie opłaty i na jej potrącanie przez właściwy organ emerytalno-rentowy ze świadczenia emerytalnego lub rentowego, zgodnie z odrębnymi przepisami;

- oświadczenia o wysokości dochodu osoby ubiegającej się, małżonka, zstępnych przed wstępnymi zobowiązanymi do ponoszenia opłaty, oświadczenie o wysokości dochodu osoby małoletniej, w przypadku gdy opłatę będzie ponosić przedstawiciel ustawowy;
- zaświadczenie, o którym mowa w art. 22 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 276);
- pisemną zgodę osoby ubiegającej się lub przedstawiciela ustawowego na potrącanie z zasiłku stałego opłaty za pobyt w domu - w przypadku wyrażenia takiej zgody;
- pisemną zgodę ośrodka pomocy społecznej na potrącanie z zasiłku stałego osoby ubiegającej się opłaty za pobyt w domu - w przypadku skierowania do domu ponadgminnego;
- postanowienie sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na skierowanie do domu pomocy społecznej - w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie oraz małoletnich.

Dokumenty te powinny zostać skompletowane w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od dnia wydania decyzji o skierowaniu do domu. Dokumenty kompletuje właściwy ośrodek pomocy społecznej

W celu starania się o miejsce w domu pomocy, do wniosku należy dołączyć:

- zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia seniora i potrzebie sprawowania całodobowej opieki;
- zaświadczenie od lekarza psychiatry - w przypadku chorych psychicznie;
- zaświadczenie od psychologa - w przypadku upośledzonych umysłowo;
- zaświadczenie o dochodach lub decyzję ZUS o przyznaniu renty bądź emerytury;
- oświadczenie woli o umieszczeniu w domu pomocy - podpisane przez seniora;
- oświadczenie rodziny, wyjaśniające że nie ma możliwości opieki nad daną osobą.

4. CZAS OCZEKIWANIA NA DECYZJĘ

Ośrodek pomocy społecznej ma 30 dni na rozpatrzenie wniosku. W skomplikowanych przypadkach, proces ten może potrwać do dwóch miesięcy. Jeżeli ośrodek wyda opinię pozytywną i przydzieli miejsce w domu pomocy, prześle całą dokumentację danej osoby do właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie z prośbą o umieszczenie w konkretnej

placówce. W kolejnym kroku, zainteresowany otrzyma informację, że znalazł się na liście oczekujących na miejsce w DPS.

UWAGA! W trakcie oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej, osobom samotnym przysługuje usługa opiekuńcza z ośrodka pomocy społecznej, która obejmuje pomoc w zakresie podstawowych potrzeb życiowych. Jej zakres ustala miejscowy ośrodek pomocy społecznej.

4. CENA POBYTU W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Mieszkaniec domu pomocy opłaca pobyt w wysokości nie więcej niż 70% swojego dochodu. Różnicę pomiędzy kwotą wnoszoną przez osobę starszą, a kosztem jej utrzymania w pierwszej kolejności pokrywa rodzina. Jeżeli senior nie posiada własnego dochodu - nie ponosi on żadnych opłat za usługi opiekuńcze, świadczone przez DPS. W całości płaci wtedy za niego gmina.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich – przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej

W sytuacji gdy mieszkaniec nie jest w stanie ponieść całości kosztów pobytu w placówce, obowiązek wnoszenia opłat spoczywa po pierwsze na małżonku, w następnej kolejności na zstępnych, dalej zaś na wstępnym, a na końcu – na gminie, przy czym, w przypadku niewywiązywania się małżonka, zstępnych oraz wstępnym z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie w takiej sytuacji przysługuje jednak prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

5. ODWOŁANIE OD DECYZJI

Jeśli centrum pomocy rodzinie poinformuje nas o odmowie umieszczenia w domu pomocy, w ciągu 14 dni od daty wydania negatywnej decyzji, możemy odwołać się do samorządowego kolegium odwoławczego.